

Република Србија
ЦЕНТАР ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ УДЕСА
И ОЗБИЉНИХ НЕЗГОДА

20 БР. 343-2464/2015.

30. јануар 2015. године

Немањина 11

Београд

ИНФОРМАЦИЈА О УДЕСУ

ОСНОВНИ ПОДАЦИ

1. Датум, време и место удеса: 20. 10. 2014. у 15:33 (LT), с. Рудно, о. Краљево, пл. Голија
2. Тип и регистарска ознака: Cessna C172N, YU-DSD
3. Оштећење: Ваздухоплов је у удесу тешко оштећен.
4. Повређени: 2
5. Погинули: -
7. Фаза лета: Крстарење
8. Подаци о лицу које је управљало авионом:
 - дозвола: CPL (A), ATPL (A)-frozen
 - старост: 23 године

КРАТАК ОПИС УДЕСА

Током извршења задатка вакцинасања дивљих животиња из ваздуха у реону пл. Голије, западно од административне границе са АП Косово и Метохија, дана 20. 10. 2014. године, посада авиона Cessna C172N, регистрационе ознаке YU-DSD услед проблема са мотором извршила је принудно слетање на обронке планине Голије, при чему је дошло до удеса.

Посада, коју су чинили пилот и оператер машине за избацивање вакцина (мамаца), наведеног дана је требала да обави два лета, са аеродрома Трстеник као аеродрома полетања и слетања.

Први лет датог дана, у трајању од око 3 часа, посада је извршила без проблема и у складу са датим инструкцијама.

На други лет, посада је полетела у 14:45 (LT), у оквиру 2. групе као последњи авион у низу. Посада је радила по мапи и GPS-у са уцртаном, односно унетом путањом (маршрутом) за лет. Око 40 минута након полетања, током крстарења и извођења операција, на висини од 8.000фт, изнад обронака планине Голије, посада је констатовала проблем са мотором. До тада, лет је протекао без икаквих проблема. Проблем са мотором се индиковоао као тресење мотора са променом звука рада, праћено осцилацијом у броју обратаја мотора (RPM) у распону од 200 RPM. Пошто је посумњао у залеђивање карбуратора, пилот је укључио систем за грејање карбуратора. По укључењу грејања карбуратора, мотор је нормално радио око 2 минута после чега се поново јавља нестабилност у раду мотора и на крају долази до гашења мотора. Након што је визуелно утврдио да има више могућих локација за извршење ванаеродромског слетања, пилот одлучује да кружи и да покуша да покрене мотор. Након неколико неуспелих стартовања мотора и губитка висине услед кружења, пилот одлучује да изврши принудно ванаеродромско слетање на терен за који је проценио да је најадекватнији, који се налази на благој узбрдици једног од обронака планине Голије.

Током слетања, авион слеће при врху узбрдице на травнату површину, те услед брзине прелеће врх узбрдице и наставља кретање низбрдицом. На око 120-130м од врха узбрдице авион кореном десног крила удара у дрвени телефонски стуб. Од силине удара долази до лома упорнице десног крила и оштећења десног репног хоризонталног стабилизатора. Крећући се даље авион улази у грмље са дрворедом, при чему долази до додатног оштећења структуре десног и левог крила. Грмље се налази на месту девијације, односно пада терена у висини од око 1.5м. Због висинске разлике авион пада према низбрдици и у тренутку удара о тло долази до лома носне ноге стајног трапа и набијања носног дела авиона у земљу. Услед енергије кретања и ефекта нагиба терена, авион се окреће око попречне осе на леђа, истовремено се обрћући око уздужне осе на десну страну. У том положају се зауставља његово даље кретање. Авион се зауставио, око 100м од насељене куће, на десном боку, при чему је десно крило одломљено навише у односу на уздужну осу авиона, оставши оплатом везано за авион.

Посада је искључила напајање електричном енергијом, самостално је изашла из олупине авиона и позвала помоћ, као и руководиоца летења на аеродрому Трстеник. Након пружања хитне медицинске помоћи, посада је упућена у Дом здравља Краљево на даље медицинско збрињавање. По санирању повреда, које су категорисане као лакше телесне повреде, посада је истог дана пуштена кући.

На месту удеса је изашла екипа за увиђаје Центра за удесе и озбиљне незгоде, припадници МУП Републике Србије - П.У. у Краљеву, тужилац из ОЈТ у Краљеву, као и ветеринарски инспектор Управе за ветерину Министарства пољопривреде и заштите животне средине са радницима Ветеринског института у Краљеву, који су након увиђаја преузели преостале вакцине.

ВЕРОВАТНИ УЗРОК УДЕСА

Проблем са мотором авиона је присилио пилота да изврши принудно ванаеродромско слетање. Услед лошег избора терена за извршење принудног слетања дошло до вишеструког удара делова авиона у објекте на терену, те додатног пада авиона са 1.5м висине са довољно кинетичке енергије која је, укључујући ефекат нагиба терена, довела до лома носне ноге, његовог забијања у тло и превртања авиона преко попречне осе на леђа. Истрага узрока проблема са мотором авиона је у току.

БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ

Центар ће издати безбедносне препоруке по зваршетку истраге околности под којима се десно овај удес.

ДИРЕКТОР

Проф. Др. Небојша Петровић

Главни истражитељ